

Raadsvergadering	17 mei 2016
Volgnummer	28-2016
Onderwerp	Actualisering regelgeving kabels en leidingen in openbare gemeenteground
Programmanummer	13 Beheer openbare ruimte
Registratienummer	2016-10663
Collegevergadering	29-03-2016
Portefeuillehouder	Wethouder Willems
Organisatieonderdeel	BO Ruimte
Behandelend ambtenaar	JIF Kooijman Telefoonnummer: 043-350 4524 jos.kooijman@maastricht.nl
Bijlagen	bijlage 1. Besluit bijlage 2 AVOI 2016 en toelichting
Ter inzage in raadsportefeuille	- Collegenota "Actualisering regelgeving kabels en leidingen in openbare gemeenteground"; - Handboek kabels en leidingen 2016 gemeente Maastricht; - Verlegregeling kabels en leidingen 2016 gemeente Maastricht

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Op grond van de Gemeentewet en de Telecommunicatiewet is de gemeente verantwoordelijk voor de inrichting van de bovengrondse en ondergrondse inrichting van de openbare ruimte en dient hij hierin een regierol te vervullen. Coördinatie en afstemming van werkzaamheden die de ondergrond raken is een publieke taak die van groot belang is voor netbeheerders en grondroerders en voorkomt onnodige kosten. De burger verwacht dat de overheid actief toeziet op een goede afstemming van de boven- en ondergrondse infrastructuur zodat hinder en schade voor burgers en ondernemers tot een minimum beperkt blijft.

Geconstateerd is dat er op dit moment sprake is van een versnippering van regels die betrekking hebben op de aanleg van kabels en leidingen van derden in de openbare gronden van de gemeente Maastricht. Er is behoefte om te komen tot een bundeling, uniformering en actualisering van deze regels in een overzichtelijk kader waarbij de bestaande afspraken met de grondroerders zoveel mogelijk worden gerespecteerd. Daartoe zijn door het college het zogenaamde “Handboek Kabels en Leidingen 2016 gemeente Maastricht” alsmede de “Verlegregeling Kabels en Leidingen 2016 gemeente Maastricht” opgesteld; voordeel hiervan is dat alle regels transparant en eenduidig zijn vermeld en dat een aantal verbeteringen konden worden doorgevoerd, zowel beleidsinhoudelijk als qua procedure. Dit raadsvoorstel complementeert het handboek en de verlegregeling door over te gaan tot vaststelling van de zogenaamde “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 gemeente Maastricht” (AVOI). De AVOI bevat uniforme procedurele en inhoudelijke regels voor grondroerders en de verlegregeling beoogt samenhang en uniformering van regels m.b.t. nadeelcompensatie indien verplaatsing of andere maatregelen aan de orde zijn ten aanzien van in of op de openbare grond aanwezige kabels en/of leidingen. Door vaststelling van deze set regels ontstaat een duidelijk en transparant beleidskader waardoor de gemeente nog beter in staat is regie te voeren op de ondergrondse infrastructuur.

Beslispunten

De raad besluit tot vaststelling van de bijgevoegde “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 gemeente Maastricht” en tot een redactionele aanpassing van de tarieventabel behorende bij de legesverordening fysieke diensten 2016.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

1.1. Aanleiding en context

De gemeente Maastricht heeft de afgelopen jaren met betrekking tot de ondergrondse infrastructuur vooral ingezet op een sterke verbetering van de uitvoeringspraktijk van projecten die een relatie hebben met de aanleg of wijziging van ondergrondse infrastructuur. Zo zijn de procedures gericht op instemming en vergunningverlening voor de aanleg/wijziging van ondergrondse infrastructuur sterk verbeterd en is ook veel aandacht besteed aan goed toezicht c.q. aan het scheppen van zodanige voorwaarden dat toezicht kan worden beperkt tot een verantwoord minimum. Dit leidt niet alleen tot een vermindering van de overlast voor de omgeving maar ook tot een “betere” openbare ruimte, immers door beter straatwerk wordt in essentie de degeneratie daarvan (verzakkingen e.d.) tegengegaan.

Probleem is evenwel dat er weliswaar visie is op een betere uitvoeringspraktijk maar dat deze nog onvoldoende is vastgelegd in geschreven beleid waardoor het voor derden niet altijd kenbaar is welke eisen de gemeente Maastricht stelt. Er is behoefte aan vastgesteld geschreven beleid wat betreft ondermeer de volgende aspecten:

- beleid m.b.t. de inrichting van de openbare ondergrondse ruimte;
- beleid m.b.t. stedenbouwkundige en civieltechnische projecten en hun relatie met de ondergrondse infrastructuur;
- beleid m.b.t. weesleidingen (dat zijn leidingen die “onbekend” zijn en waarvan geen eigenaar bekend is);
- beleid m.b.t. de beheersing van schades aan ondergrondse infrastructuur bij projecten die door de gemeente en/of derden worden geïnitieerd.

Het beleid terzake is inmiddels verwoord in het zogenaamde “Handboek Kabels en Leidingen gemeente Maastricht 2016” dat als bijlage beschikbaar is. Dit handboek is inmiddels door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld waarbij is bepaald dat dit handboek tegelijkertijd met de thans door de raad vast te stellen “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren gemeente Maastricht 2016” in werking dient te treden.

1.2. Bevoegdheden/wettelijk kader

De gemeente heeft op grond van bestaande wetgeving een coördinatietaak met betrekking tot de ondergrondse en bovengrondse inrichting van de openbare ruimte. De belangrijkste bevoegdheden ter zake zijn vastgelegd in de Gemeentewet en de Telecommunicatiewet.

Gemeentewet: deze wet bepaalt dat het gemeentebestuur enerzijds verplicht is tot uitvoering van hogere regelgeving maar anderzijds ook dat het bestuur daarbij beschikt over een eigen (autonome) beleidsruimte. Dat betekent dat er behoorlijk wat speelruimte is om eigen beleid te voeren en dit te vertalen naar een uitvoeringspraktijk die de kwaliteit van de openbare ruimte niet alleen bewaakt maar ook ten goede komt.

Telecommunicatiewet: hierin worden de hoofdregels beschreven waaraan telecommunicatiebedrijven zich hebben te houden; deze wet bepaalt ondermeer dat de gemeenten een gedoogplicht hebben t.a.v. het aanleggen van kabels en leidingen t.b.v. telecommunicatiedoeleinden. Voorts maakt deze wet het mogelijk om via het verlenen van instemmingsbesluiten voorschriften op te leggen aan telecommunicatiebedrijven, ondermeer in het belang van het voorkomen en beperken van overlast en een goede ondergrondse ordening.

Naast de bovengenoemde wetten zijn er nog een aantal andere publieke/private regelingen van belang, te weten:

WION, Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten. Deze wet verplicht de grondroerder om, vóór het werk begint, de tekeningen van alle aanwezige kabels en leidingen te raadplegen (zogenaamde KLIC-melding bij Kadaster-sectie-Klic). Tevens verplicht deze wet de WION leidingbeheerder en grondroerder om uiterlijk 30 werkdagen na het leggen van kabels en leidingen de liggingsgegevens van deze leidingen digitaal beschikbaar te hebben voor raadpleging en bij het aantreffen van onbekende kabels en leidingen deze te melden bij het Kadaster-sectie KLIC. Voorts bevat deze wet een aantal verplichtingen hoe om te gaan met weesleidingen (leidingen waarvan het eigenaarschap onduidelijk is).

OGN 2011, Overeenkomst tussen Gemeenten en Nutsbedrijven in de provincie Limburg: deze in 2011 gesloten overeenkomst bevat regels en procedures m.b.t. door de nutsbedrijven uit te voeren werkzaamheden.

Telecommunicatieverordening: deze door de raad in 2011 vastgestelde (geactualiseerde) verordening is een vertaling en uitwerking van de regels van de Telecommunicatiewet naar de uitvoeringspraktijk.

Regeling betreffende de uitvoering van kabel- en leidingwerkzaamheden in de openbare gronden van de gemeente Maastricht: deze is op 20 december 2011 op grond van artikel 6 lid 1 van de Telecommunicatieverordening vastgesteld oor het college van Burgemeester en Wethouders en bevat uitvoeringsvoorschriften en kwaliteitskaders voor graafwerkzaamheden.

2. Gewenste situatie.

De nieuw vast te stellen “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 gemeente Maastricht” (AVOI) kan worden beschouwd als een duidelijke en uniforme regeling waarin de bestaande regelingen en afspraken m.b.t. grondroerders zijn vastgelegd en vormt daarmee het sluitstuk van het “Handboek Kabels en Leidingen 2016 gemeente Maastricht”. Daarmee wordt een einde gemaakt aan de nog bestaande versnippering van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke regels die betrekking hebben op de aanleg van kabels en leidingen van derden in de openbare gronden; het betreft dan de volgende regelingen:

1. overeenkomst d.d. 8 februari 1968 tot levering en afname van gas tussen de gemeente Maastricht met N.V. Nederlandse Gasunie;
2. vergunning van burgemeester en wethouders van Maastricht d.d. 8 februari 1968 verleend aan de N.V. Nederlandse Gasunie voor het leggen, hebben, onderhouden, vervangen of verwijderen van gasleidingen met bijbehorende werken;
3. Telecommunicatieverordening gemeente Maastricht, vastgesteld door de gemeenteraad in november 2011;

4. Regeling betreffende de uitvoering van kabel- en leidingwerkzaamheden in de openbare gronden van de gemeente Maastricht, vastgesteld door burgemeester en wethouders op 20 december 2011;
5. Overeenkomst tussen Gemeenten en Nutsbedrijven in de provincie Limburg (OGN 2011), in 2011 overeengekomen tussen de gemeente Maastricht enerzijds en WML en Enexis anderzijds.

Door bundeling van al deze afspraken in de AVOI is één duidelijke en uniforme regeling ontstaan. De AVOI is daarnaast op onderdelen geactualiseerd waarbij aansluiting is gezocht bij het “Handboek Kabels en Leidingen 2016 gemeente Maastricht” dat het geactualiseerde beleidskader bevat.

De belangrijkste verbeteringen in AVOI en handboek zijn de uniformering in:

- vaststelling van de wijze van instemming (d.w.z. de publiekrechtelijke toestemming tot verlening van graafrechten –plaats, tijdstip, wijze van uitvoering- overeenkomstig de Telecommunicatiewet jo de AVOI);
- de richtlijnen voor de wijze van tracé-engineering;
- de ondergrondse ordening, deze was alleen vastgesteld met Enexis en WML, terzake wordt het met de netbeheerders overeengekomen Synfra Sleufprofiel 2006 –Limburg in beginsel van toepassing verklaard voor alle netwerkbeheerders/grondroerders in de gemeente Maastricht; vrij vertaald gaat het dan over de ligging van leidingen t.o.v. kant weg waarbij ook de te hanteren diepten worden vastgelegd;
- eenduidige voorwaarden ten aanzien van de uitvoering;
- eenduidige voorwaarden en eisen ten aanzien van het grondwerk;
- eenduidige voorwaarden en eisen ten aanzien van vervuilde grond;
- eenduidige voorwaarden m.b.t. aansprakelijkheid, schade en verzekeringen;
- eenduidig beleid over weesleidingen.

Daarnaast zijn belangrijke procedurele en inhoudelijke verbeteringen aangebracht op diverse punten:

- vastlegging van het uitgangspunt dat alle werkzaamheden door de diverse grondroerders in beginsel in combi moeten worden uitgevoerd, dit ter beperking van de overlast;
- vereenvoudiging van de procedure die betrekking heeft op de verwerking van meldingen van opbrekingen in de openbare ruimte. Het gaat hier om een door grondroerders verplicht te gebruiken digitaal platform dat de bedrijfsprocessen rondom het graven effectief en efficiënt inricht waardoor hinder en overlast tot een minimum kunnen worden beperkt;
- aanvullende eisen aan het verdichten van de ondergrond om de degeneratie van straatwerk te beperken, het gaat hier met name om het overleggen van verdichtingsmetingen;
- vaststelling van gebieden (binnenstad) waar een breekverbod van toepassing is op vrijdagen, zaterdagen en op zon- en feestdagen;

- vaststelling van hoofdwegen waarlangs niet gewerkt mag worden in de spits;
- uniforme tarieven voor herstraatwerkzaamheden;
- de tarieven voor herstraatwerkzaamheden aangepast aan de grondsituatie in Maastricht;
- voorwaarden ten aanzien van rioolkruisingen;
- het beleid over weesleidingen.

3. Argumenten.

Zoals al aangegeven leidt de vaststelling van de AVOI tot uniformering, transparantie en actualisering van het beleidskader en de regelgeving voor grondroerders.

De laatste actualisering van de regelgeving die betrekking heeft op kabels en leidingen heeft in 2011 plaatsgevonden: toen is besloten een overeenkomst aan te gaan met Enexis en WML (OGN 2011) waarin afspraken zijn vastgelegd m.b.t. het gebruik van openbare gemeentegrounden behoeve van kabels en leidingen, in het bijzonder de nutsvoorzieningen, electra, gas en water. Verder is toen door de gemeenteraad een geactualiseerde Telecommunicatieverordening gemeente Maastricht vastgesteld die betrekking heeft op kabels en leidingen ten behoeve van telecommunicatiedoeleinden in openbare gemeenteground. Tot slot is toen ook door het college de “Regeling betreffende de uitvoering van kabel- en leidingwerkzaamheden in de openbare gronden van de gemeente Maastricht” vastgesteld. Door vaststelling van de AVOI worden deze regelingen gebundeld en geactualiseerd en worden tevens de afspraken uit de OGN 2011 (welke overeenkomst op zichzelf in stand blijft) duidelijk verwoord in de verordening waardoor het geheel integraal leesbaar is geworden.

De belangrijkste inhoudelijke argumenten om over te gaan tot de AVOI liggen in het vlak van:

- vastlegging van het uitgangspunt dat alle werkzaamheden door de diverse grondroerders in beginsel in combi moeten worden uitgevoerd, dit ter beperking van de overlast;
- de bereikbaarheid van de stad en de binnenstad;
- organisatorische aspecten rondom kabel- en leidingwerkzaamheden;
- eenduidigheid van voorwaarden en eisen voor alle partijen;
- minder veiligheidsrisico's voor de gemeente:
- riooldoorsnijdingen door gasleidingen;
- uitvoering van werkzaamheden langs de drukke invalswegen in de spits;
- upgrade van voorwaarden en eisen naar de huidige tijd;

- effectievere uitvoering van kabel- en leidingenwerkzaamheden en de organisatorische invulling van de gemeente.

Bovenstaande punten maken dat de tijdsbesteding en daarmee de kosten voor de gemeente in de toekomst beter beheerst kunnen worden

In het kader van de vaststelling van de AVOI wordt hier gewezen op artikel 10 lid 2 van deze verordening welk artikel de juridische basis vormt van de “Verlegregeling Kabels en Leidingen 2016 gemeente Maastricht”. Deze verlegregeling bevat regels m.b.t. bestuurscompensatie en is reeds, vooruitlopend op en onder voorbehoud van de vaststelling van de AVOI door de gemeenteraad, door het college vastgesteld. De verlegregeling beoogt te komen tot samenhang en uniformering van regels m.b.t. nadeelcompensatie indien verplaatsing of andere maatregelen aan de orde zijn ten aanzien van in of op de openbare grond aanwezige kabels en/of leidingen. Er is in casu gekozen voor vaststelling van “nadere regels” omdat het transparant is hiervoor een uniforme regeling vast te stellen; bovendien gaat het hier om noodzakelijk te nemen maatregelen die “door of vanwege” de gemeente tot uitvoering moeten komen.

Dit is een andere situatie als die waarbij een grondroerder om moverende redenen zelf kabels en leidingen wil (ver)leggen in openbare gemeentegrond: deze rechtsverhouding wordt beheerst door de algemene regels m.b.t. het nemen van instemmingsbesluiten en het ingevolge artikel 8 lid 3 opleggen van voorschriften en beperkingen uit de AVOI welke regels verder zijn uitgewerkt in het Handboek Kabels en Leidingen gemeente Maastricht.

Tot slot wordt hier opgemerkt dat het concept-raadsbesluit tot vaststelling van de AVOI onder punt 2 nog een technisch-juridisch besluitpunt bevat: de verwijzing in de legesverordening fysieke diensten Maastricht 2016 naar de Telecommunicatieverordening gemeente Maastricht wordt in die tekst vervangen door een verwijzing naar de nieuw vast te stellen AVOI, de telecommunicatieverordening wordt immers vervangen door de AVOI.

Het college heeft de datum van inwerkingtreding van de genoemde regels (zowel verlegregeling als het handboek) gekoppeld aan de datum van inwerkingtreding van de AVOI waardoor de nieuwe regelgeving tegelijkertijd in werking treedt (en waarbij de oude op hetzelfde moment verdwijnt).

4. Alternatieven.

n.v.t.

5. Financiën.

Het onderhavige voorstel leidt niet tot extra kosten voor de gemeente zodat geen financiële besluiten of negatieve financiële gevolgen aan de orde zijn.

6. Vervolg.

Na het vaststellen van de AVOI (inclusief de wijziging van de legesverordening) door de gemeenteraad dient dit besluit op de gebruikelijke wijze te worden gepubliceerd via de Gemeenschappelijke Voorziening Officiële Publicaties (GVOP). Tegelijkertijd zal dan tot publicatie worden overgegaan van de door het college van Burgemeester en Wethouders vastgestelde “Verlegregeling Kabels en Leidingen 2016 gemeente Maastricht” én het door het college vastgestelde “Handboek Kabels en Leidingen 2016 gemeente Maastricht”. Verordening, verlegregeling en handboek zullen tegelijkertijd in werking treden. Op datzelfde moment zal de oude in november 2011 vastgestelde Telecommunicatieverordening gemeente Maastricht alsmede de “Regeling uitvoering van kabel- en leidingwerkzaamheden gemeente Maastricht” van december 2011 worden ingetrokken.

7. Participatie

Het betreft in casu een voorstel dat niet in aanmerking komt voor burgerparticipatie.

Wel zijn de conceptregelingen en het concept Handboek Kabels en Leidingen gemeente Maastricht afgestemd met de belangrijkste netwerkbedrijven. Het betreft Enexis, WML, Ziggo, KPN, Eurofiber, Tele 2 en British Telecom. Deze afstemming heeft plaatsgevonden in een 2-tal besprekingsrondes, enkele bilaterale bijeenkomsten en een aantal mailrondes.

De belangrijkste bespreekpunten met Enexis en WML waren de procedure rondom de instemming, het thema rondom aansprakelijkheid, schade en verzekeringen en de rioolkruisingen. Verder is met deze beide nutsbedrijven uitvoerig gesproken over de wijze waarop de OGN 2011 is opgenomen in de AVOI.

Met de telecombedrijven is vooral gesproken over procedure rondom het verlenen van instemming en over de kosten van straatwerkzaamheden. In de “oude” situatie was de sleufbreedte minder breed en het tarief hoger; in de nieuwe situatie is er een uniform tarief voor alle netwerkbedrijven en is de sleufbreedte aangepast naar de werkelijke situatie in Maastricht: de grondslag leidt er toe om 60 cm breed te herstraten (was 45 cm).

Voorgesteld wordt tot besluitvorming over te gaan conform het bepaalde in bijgevoegd concept-besluit.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,
De Secretaris, De Burgemeester,
P.J. Buijtels. J.M. Penn-te Strake.

Raadsvoorstel

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 29 maart 2016, organisatieonderdeel BO-Ruimte, no. 2016-10663;

gelet op de Telecommunicatiewet, de Gemeentewet en de Belemmeringenwet Privaatrecht;

BESLUIT:

1. vast te stellen de bijgevoegde “Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 gemeente Maastricht”;
2. de tarieventabel behorende bij de legesverordening fysieke diensten 2016 tekstueel te wijzigen als volgt:

- a. m.b.t. onderdeel 6.1.:

Het tarief ter zake van het in behandeling nemen van een melding in verband met het verkrijgen van instemming omtrent tijdstip, plaats en werkwijze van uitvoering van werkzaamheden als bedoeld in artikel 5.2 van de Telecommunicatiewet casu quo een aanvraag als bedoeld in artikel 4 en volgende van de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 gemeente Maastricht bedraagt:

- b. m.b.t. onderdeel 6.5:

De verwijderingsbijdrage als bedoeld in artikel 13 lid 5 van de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2016 gemeente Maastricht bedraagt per strekkende meter kabel:

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 17 mei 2016.

de griffier,

de voorzitter,

Raadsbesluit